

ת"פ 25356/05/20 - מדינת ישראל-פמ"ד ע"י נגד עאדל אבו ענזה- בעצמו ע"י, אבו ענזה מתכות בע"מ ע"י

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 25356-05-20 מדינת ישראל נ' אבו ענזה ואח'
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט יובל ליבדרו
המאשימה:
נגד
הנאשמים:
מדינת ישראל-פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד רות מרום
1. עאדל אבו ענזה-בעצמו ע"י ב"כ עו"ד אוהד סלמי
2. אבו ענזה מתכות בע"מ ע"י ב"כ עו"ד אחמד ותד

גזר דין

מבוא

1. נאשמת 2 הינה חברה בע"מ בבעלותו של נאשם 1 אשר גם מנהלה (להלן: "הנאשמים").
הנאשמים הורשעו על-פי הודאת נאשם 1, במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו בעיצומה של שמיעת פרשת ההגנה, בכתב אישום מתוקן בשלישית (להלן: "כתב האישום"), בעבירה של איסור הלבנת הון, עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000; מספר עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 ועבירות רבות של השלכת פסולת ולכלוך לרשות הרבים, עבירות לפי סעיף 2 בצירוף סעיף 4(א) בצירוף סעיף 13(ב)(1) לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד - 1984 (להלן: "חוק שמירת הניקיון").
2. במסגרת הסדר הטיעון הצדדים הגיעו להסכם עונשי חלקי ולפיו המאשימה תגביל את טיעוניה בעניינו של נאשם 1 לעונש של 24 חודשי מאסר ונאשם 1 יטען לעונש באופן "חופשי". בנוסף הוסכם שהצדדים יעתרו במשותף לעונש של מאסר על תנאי לשיקול בית המשפט.
באשר לנאשמת 2, הוסכם כי זו תורשע ויוטל עליה קנס סמלי בגובה של 100 ₪.

הצדדים הגיעו להסכמה גם לעניין חילוטו של נכס מקרקעין (גוש 38440, חלקה 50 בעמק שרה בבאר שבע) שבבעלות נאשמת 2 לטובת קרן החילוט, כאשר לנאשמים תינתן אפשרות לפדותו תמורת סכום של 3,900,000 ₪

כאשר הפדיון יוכל להעשות באופן הבא:

סך של 1,200,000 ₪ (התפוס במסגרת צ"א 25332-05-20) על פירותיו, ישמש כחלק מסך הפדיון והיתרה תשולם ב- 45 תשלומים חודשיים שווים ורצופים תוך 30 יום לאחר מתן גזר הדין. עוד הוסכם כי אי עמידה בתשלומים, תוביל למימוש הנכס ולחילוט יתרת הסכום הנדרש להשלמת 3,900,000 ₪ לאחר קיזוז הסך של 1,200,000 ₪ והתשלומים החודשיים שכבר שולמו.

בנוסף הוסכם כי חילוט הסכום התפוס בסך 1,200,000 ₪, על פירותיו, ייעשה מיד לאחר מתן גזר הדין והנכס התפוס ייותר בידי המאשימה עד לחילוט מלוא הסכום שנקבע (3,900,000 ₪).

כתב האישום

3. מעובדות כתב האישום עולה כי בהתאם לחוק שמירת הניקיון קיים איסור להשלכת פסולת ברשות הרבים וביחס לפסולת ביתית מעורבת קיים איסור לפינויו ולהשלכתו שלא באתר לסילוק פסולת, וזאת על מנת להסדיר השלכת פסולת באתרי הטמנה מורשים, למען שמירה על ניקיון ובריאות הציבור.

נאשמת 2 הינה חברה בע"מ אשר נמצאת בבעלותו של נאשם 1, והוא מנהלה.

נאשמת 2 עוסקת בתחום ההובלה בכלל ובתחום פינוי והובלת פסולת ביתית מעורבת בפרט.

נאשמת 2, בין יתר פעילותיה, עסקה, עד ליום 30.09.2018, בהובלת פסולת ביתית מעורבת (להלן: "פסולת") מתחנת המעבר אום אל פחם (להלן: "תחנת המעבר") לאתר ההטמנה גני הדס (להלן: "גני הדס") המופעל על ידי חברת "מ.מ.מ מפעלי מטמנות מאוחדים (1998) בע"מ".

תחנת המעבר מופעלת על ידי חברת "א. הכח לשירותי כח אדם בע"מ" אשר בשליטתו ובניהולו מחמד (להלן: "א. הכח").

מחמד הינו קבלן משנה המועסק על ידי חברת "ורד ו.מ. בע"מ - חברה לפינוי אשפה וגזם" אשר זכתה במכרז לפינוי פסולת ביתית מעורבת מטעם עיריית אום אל פחם.

בין נאשמת 2, באמצעות נאשם 1, לבין א. הכח, באמצעות מחמד, נכרת הסכם, אשר מכוחו פינו הנאשמים פסולת מתחנת המעבר, וזאת באמצעות משאיות של נאשמת 2, או באמצעות משאיות של קבלני המשנה אשר הופעלו מטעמה. את הפסולת היו אמורים הנאשמים להוביל עד לגני הדס ולהטמינה בגני הדס, אשר הינו אתר מורשה להטמנת פסולת ביתית מעורבת (להלן: "המטמנה החוקית"). תקופת ההסכם היתה בין שנת 2017 לבין חודש אפריל 2019.

חוזה התקשרות בין גני הדס לבין נאשמת 2, באמצעות נאשם 1, (להלן: "החוזה") נחתם ביום 06.02.2018, במסגרתו פורטו תנאי ההתקשרות ביניהם, לרבות סכום דמי הכניסה והיטל ההטמנה אותו שילם נאשם 1 לגני הדס, בתמורה לריקון הפסולת.

בעבור השירות הנ"ל, שילמה א. הכח לנאשמת 2 תמורה כספית אשר כללה דמי הובלה וכן תמורה כספית

בעבור דמי כניסה והיטל הטמנה לגני הדס, אשר חושבה על בסיס כמות הפסולת אשר פונתה. כן הוסכם בין מחמד לנאשם 1 כי יעד הפסולת אשר יצאה מתחנת המעבר הינו גני הדס בלבד.

עם יציאתה של המשאית מתחנת המעבר לצורך הובלת הפסולת וריקונה בגני הדס, בהתאם לסיכום שבין נאשם 1 ומחמד, צוייד הנהג בתעודת משלוח מטעם תחנת המעבר, אשר בה צויין משקלה של המשאית בטרם העמסת הפסולת ולאחריה, וכן צויין מועד השקילה ושם נהג המשאית כמו גם יעד הנסיעה אשר הינו גני הדס.

עם הגעתה של המשאית לגני הדס, הייתה נמסרת תעודת המשלוח הנ"ל לשוקל בעמדת השקילה שבכניסה לגני הדס. מיד לאחר מכן, היתה נשקלת המשאית פעם נוספת בגני הדס, בטרם ריקונה.

לאחר פעולת פינוי הפסולת ועם יציאתה של המשאית מגני הדס, היתה נמסרת לנהג המשאית אשר בבעלותו של נאשם 1, או אשר מטעמו, תעודת שקילה ובה תיעוד המועד בו רוקנה המשאית וכן משקלה בטרם הריקון ולאחריו וכן משקל הנטו של הפסולת שרוקנה.

גני הדס, באמצעות נציג מטעמה, ריכזה את הנתונים האמורים לעיל על גבי יומן שקילות (להלן: "דו"ח ריכוזים"), אותו העבירה בסיומו של כל חודש לנאשם 1, ובו נמסר תיעוד לכמות הפסולת אשר רוקנה על-ידו וכן נתונים של כל הובלה והובלה, לפי הפרטים כמפורט בתעודות השקילה כאמור לעיל.

במהלך תקופת ההתקשרות, נהג נאשם 1 להגיש למחמד בסיומו של כל חודש את דו"ח הריכוזים הנ"ל וזאת לצורך הוכחת כמות הפסולת אשר פונתה על-ידו באותו חודש.

בחודש ספטמבר 2018 הפסיקה גני הדס את ההתקשרות מול נאשם 1 ומתאריך 30.09.18 חדל נאשם 1 מלהגיע לגני הדס.

חרף העובדה כי נאשמת 2 חדלה מלשמש כלקוחה של גני הדס, הוסיפו הנאשמים להוביל פסולת מתחנת המעבר, וזאת החל **מחודש אוקטובר 2018 ועד לחודש פברואר 2019** (להלן: "התקופה הרלוונטית"), כשנאשם 1 מציג בפני מחמד מצג שווא אשר ממנו עולה כי הפסולת המועמסת על-ידי נאשמת 2, או על-ידי מי מטעמה, בתחנת המעבר, מובלת לריקון והטמנה כחוק בגני הדס, דבר שידע כי אינו אמת.

עם צאת המשאיות של נאשמת 2, ובכללן משאית מ"ר 23940801 מסוג וולבו, משאית מ"ר 23940901 מסוג וולבו, משאית מ"ר 7374787 מסוג וולבו ומשאית מ"ר 7374687 מסוג וולבו, או של קבלני המשנה שלה, מתחנת המעבר, נסעו הן דרומה והגיעו לאיזור "אם מתנאן" הסמוך לשבט אבו קרינאת בדרום הארץ (להלן: "אתר ההטמנה הפיראטי"), שם שפכו את הפסולת אשר הועמסה על גבי המשאיות באתר אשר אינו אתר מוסדר ומוכר בחוק כאתר מורשה לקליטת והטמנת פסולת.

בחלק מן הפעמים הגיעו המשאיות הנ"ל לחניון סמוך לעיר רהט, שם פרקו את המכולה ובתוכה פסולת. נאשם 1, או מי מטעמו, אספו את המכולה מאוחר יותר והובילו אותה לאתר ההטמנה הפיראטי, שם שפכו את תכולתה שלא כחוק.

לצורך הוכחת כמות הפסולת אשר פונתה על-ידו מדי חודש בתקופה הרלוונטית, הגיש נאשם 1 למחמד דו"ח ריכוזים מזויף, הנושא פרטים של הובלות אשר יעדן הינו לכאורה גני הדס, פרטים אשר ידע כי אינם אמת, וזאת כדי לקבל במרמה תמורה כספית בעבור הובלת והטמנת הפסולת מתחנת המעבר לגני הדס לכאורה.

על סמך דיווחיו של נאשם 1 למחמד אגבריה בדבר כמות הפסולת אשר פינה מתחנת המעבר מדי חודש בתקופה הרלוונטית, קיבלו הנאשמים במרמה בנסיבות מחמירות מא. הכח תמורה כספית בשווי של 1,300,000 ₪ (להלן: "התמורה הכספית").

התמורה הכספית הנ"ל, בסך 1,300,000 ₪, הינה רכוש שמקורו שמישרין בעבירה שביצעו הנאשמים (להלן: "הרכוש האסור"). הנאשמים, בכוונה להסתיר ולהסוות את מקורו של הרכוש האסור, הטמיעו אותו בחשבונות הבנק של נאשמת 2, באמצעות הפקדתו בחשבון הבנק של נאשמת 2, ובכך ערבבו בין הרכוש החוקי לרכוש האסור וכן ביצעו בתקופה הרלוונטית, באותם חשבונות בנק, פעולות הנחזות להיות לגיטימיות, כגון תשלום לחברת מימון בגין רכישת משאיות, תשלום לחברת "דרך ארץ" בגין נסיעות בכביש 6, תשלום משכורות ועוד.

כתוצאה מהפקדת חלק מהרכוש האסור לחשבון הבנק של נאשמת 2 בבנק לאומי לישראל (להלן: "החשבון בלאומי") ועירובו יחד עם רכוש חוקי, הפך חשבון זה לרכוש אסור ביום 21.10.2018, עת הופקד לחשבון זה הסכום הראשון מכספי העבירה, זאת לאור העובדה כי שימש לביצוע הלבנת הון וכן לאור העובדה כי עורבב הרכוש האסור עם הרכוש החוקי, באופן אשר לפיו לא ניתן היה להבחין בינו לבין יתר הרכוש.

בתקופה שבין 22.10.2018 לבין 28.02.2019 הנאשמים ביצעו פעולות ברכוש בהיקף כולל של לפחות 3,900,000 מיליון ₪, בכך שהפקידו לחשבון בלאומי כספים לגיטימיים בכוונה ליצור כסות לגיטימית לחשבון, וכן משכו מן החשבון כספים שונים לצרכים לגיטימיים שונים בסך של לפחות 3,900,000 מיליון ₪, בכוונה ליצור כסות של פעילות לגיטימית בחשבון בלאומי.

נאשם 1, שהינו מנהל בתאגיד, במעשיו, עשה שימוש במסך מזויף, ביודעו שהוא מזויף, והגיש אותו למחמד, בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות וכן קיבל במרמה בנסיבות מחמירות תמורה כספית בשווי 1,300,000 ₪ בעבור שירות שלא ביצע בהתאם למוסכם ביניהם.

הנסיבות המחמירות הן היקף המרמה ותחכומה, הפגיעה באיכות הסביבה הנובעת מהטמנת פסולת בשטחים ציבוריים אשר אינם מורשים להטמנת פסולת, תוך יצירת סיכון תברואתי ממשי לסביבה ולתושבים המתגוררים בסמוך, פגיעה בתכליותיו של החוק לשמירת הנקינותן הצגת מצג שווא בפני מחמד, אשר ממנו עלה כי הנאשמים מפנים את הפסולת למטמנה חוקית ומקיימים את דרישות חוק שמירת הנקינות, ריבוי האירועים והתפרשותם לאורך תקופה ארוכה והשימוש בנתונים אשר הופיעו במסמך רשמי של מטמנה חוקית אשר ניתן, כדיון, לצורך זיוף מסמך ולצורך קבלת תמורה כספית במרמה.

עוד הוסיפו נאשם 1 וכן נאשמת 2, שהינה תאגיד, להשליך פסולת ברשות הרבים ולכלכו את רשות הרבים, וזאת באמצעות משאיות אשר בבעלותם.

תסקירים וחוות דעת

.4

בעניינו של נאשם 1 התקבלו שני תסקירים של שירות המבחן.

מהתסקיר הראשון (מיום 9.2.2023) עלה כי נאשם 1 כבן 50, נשוי ואב לשמונה ילדים, סיים 6 שנות לימוד, אינו יודע קרוא וכתוב, החל לעבוד בגיל 12 בעבודות קטיף, בגיל 20 עבד בחבר למכירת מתכות בבעלות אחיו, בהמשך עזב ועבר לעבוד בחברה העוסקת באותו תחום בבעלותו של אח אחר, בשנת 2012 רכש את החברה מאחיו ומאז הוא מנהלה לבד, כי החברה שבבעלותו עוסקת כיום בהספקת שירותי הובלה של פסולת למפעלים שונים.

נאשם 1 מסר כי הוא מתמודד עם חובות כבדים להם נקלעה החברה בבעלותו וכי נעזר בילדיו שסייעו לו בסכום של 500,000 ₪.

שירות המבחן מסר כי נאשם 1 הודה בביצוע העבירות ולקח עליהן אחריות. זה מסר כי התנהלותו העבריינית, שנמשכה כשנתיים וחצי, הייתה על רקע מצוקה כלכלית במטרה להרוויח כסף מהיר וקל. כן הוסיף, כי איש מלבדו לא ידע על ההונאה וכי הציג לרואה החשבון של החברה חשבוניות פיקטיביות.

שירות המבחן ציין כי נאשם 1 מסר כי החל בהליך טיפולי במהלך מעצרו שהוא מרגיש שנקטע באיבו וכי הוא מבקש להשתלב בהליך טיפולי על מנת להתמודד עם מצבי משבר ודחק.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם ביצע את העבירות באופן מודע על רקע מצוקה כלכלית, כי מדובר בעבירות מתוכננות שבוצעו באופן שיטתי לאורך זמן מבלי לבדוק את השלכות מעשיו, כי אף שלקח אחריות הוא מתקשה להעמיק על אודות פרטי העבירות וכי קלות הראש שלו ביחס לחובותיו מהווים גורם סיכון להישנות התנהלותו. השירות התרשם בנוסף כי קשייו להעמיק מול השירות את פרטי העבירה מבטאים עמימות מכוונת וחוסר אטונטיות באשר להתנהלותו.

לצד זאת, שירות המבחן התרשם מיציבות התעסוקתית של הנאשם, מהמחויבות וגילויי האחריות שלו כלפי משפחתו, לשינוי שחל בתפיסתו ביחס לקבלת עזרה, לחווייתו החיובית בטיפול שעבר במסגרת מאסרו הקודם ולמוטיבציה שהוא מגלה להשתלב בהליך טיפולי.

בהתאם לאמור ולנוכח התרשמותו מנזקקות טיפולית של הנאשם, שירות המבחן המליץ לדחות את דיון הטיעונים לעונש כדי לבחון שילובו בהליך טיפולי.

בהעדר המלצה עונשית בתסקיר שהוגש ולנוכח הסכמת המאשימה לדחייה קצרה של הדיון בשל כך, מצאתי כבר להעיתר לבקשת שירות המבחן לדחייה ממושכת יותר של הדיון, וזאת כדי שיוגש תסקיר משלים וסופי עם המלצה עונשית. עם זאת, הבהרתי לצדדים כי אין מקום לפתח ציפיה מהחלטה זו לעניין העונש או לעניין אימוץ המלצות עתידיות של שירות המבחן.

מהתסקיר המשלים (מיום 21.5.2023) עלה כי נאשם 1 שולב במהלך תקופת הדחיה בקבוצה ייעודית בתחום

המרמה, כי הוא נצא בשלב הראשוני של ההיכרות, כי הוא מקפיד להגיע בקביעות, כי הוא יוצר קשר טוב עם משתתפי הקבוצה, כי אף שחש בוושה לשתף בתחילת ההליך הוא שיתף בהמשך יותר על אודות קשייו במערכות היחסים בעבודה ולחוסר סובלנות שהוא מגלה כלפי האחר, על כך שתפיסה שלילית שלו בידי אחרים פוגעת ביחסי האמון עם הסביבה, כי הוא נוטה לחשדנות וחוסר אמון באחר. נאשם 1 הצהיר שהוא מבקש לקבל כלים להתמודדות עם מצבי סיכון בכדי להימנע מפעילות לא חוקית.

כן מסר כי החל טיפול במסגרת פרטנית עם פרופ' אדלשטיין. משיחה של שירות המבחן עם פרופ' אדלשטיין עלה שעד למועד השיחה התקיימו שני מפגשים וכי הנאשם נמצא בשלב ראשוני של הטיפול.

שירות המבחן התרשם שנאשם 1 נתרם מהשתתפות בקבוצה, כי הוא נמצא בתחילתו של ההליך הטיפולי, כי ההשתתפות בקבוצה משפיעה עליו לטובה, כי הוא זקוק לזמן טיפולי ממושך לעבוד על דפוסי תקשורת והתנהלותו במערכות יחסיו הקרובות נוכח חוסר האמון והחשדנות שהוא מגלה, כי הוא משתף פעולה ועושה מאמצים להתקדמות אישית, כי הוא יכול לרכוש כלים שיסייעו לו לבחון בחירותיו בעתיד וכי יש ביכולת הטיפול להפחית ממסוכנותו.

שירות המבחן הוסיף כי ענישה מוחשית עלולה לפגוע בפרנסתו ובדרכו השיקומית. בשים לב לכלל האמור ולחומרת העבירות המליץ שירות המבחן על עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות וצו מבחן למשך שנה.

מחוות דעת של פרופ' א' אדלשטיין שהגיש ב"כ נאשם 1 עלה שזה נפגש עם נאשם 1 מספר פעמים. להתרשמותו לנאשם 1 תובנות במישור המוסרי על אודות הפגיעות שהסב לקופה הציבורית ולסביבה, כי הבושה שהמיט על משפחתו כתוצאה מהעבירות שעבר והעונש הצפוי מהיום אלמנט הרתעתי משמעוטי אף יותר מענישה, בשל החשש מהעדר תמיכה ובידוד משפחתי, כי מאסרו לא ישיג תוצאה של הרתעה כי אם אך יפגע בהליך השיקומי שבו החל וכי "אין סיבה להרחיקו מהחברה משום שאין הוא מהווה איום כלשהו". פרופ' אדלשטיין הוסיף כי אין כלי אמפירי שיכול לסייע בהערכת מסוכנות של עברייני מרמה אך לדעתו נאשם 1 כבר הורתע מלשוב על מעשיו ולכן הסיכון הנובע ממנו אופן. בשים לב לכלל האמור המליץ על עונש של "צ בתחום החקלאות או הנוי לצד המשך טיפול פרטני לתקופה שבית המשפט ייקבע.

טיעוני הצדדים

5. **המאשימה** טענה לעונש בכתב והשלימה טיעוניה על-פה. המאשימה הבהירה כי לנוכח אופי ההסדר (הסדר טווח) היא לא התייחסה בטיעוניה למתחם העונש ההולם. המאשימה עתרה להטיל על הנאשמים את העונשים עליהם הוסכם בהסדר, היינו עונש של 24 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וחילוט הנכס שבבעלות נאשמת 2 שפורט לעיל בעניינו של נאשם 1 וקנס בסך 100 ₪ בעניינה של נאשמת 2. המאשימה הוסיפה כי הסתפקה בעמדה עונשית זו כחלק מהסדר טיעון שהתבסס גם על קושי ראייתי שנתגלה במהלך ניהול התיק.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו בעבירות השונות, למידת הפגיעה בהם ולנסיבות המחמירות של העבירות לרבות לתכנון שקדם לביצוען, לחלקו הבלעדי של נאשם 1 בביצוען, לכך שאין מדובר במעידה חד פעמית אלא בעבירות שנעברו במשך תקופה, לכך שנאשם 1 לא חדל ממעשיו באופן יזום או מחרטה אלא לאחר שמעשיו התגלו, למניע שהביא את נאשם 1 לביצוע העבירות (השגת כסף קל ומהיר), לכך

שנאשם 1 לא פעל לתקן את הנזק שגרם, לפגיעה במערכת הפיננסית ובקופה הציבורית, לסכום המשמעותי שהולבן בעבירת הלבנת ההון, לאופן שבו רימה נאשם 1 תוך שימוש במסמכים שנחזו להיות אותנטיים, לסכום המשמעותי אותו לקח נאשם 1 במרמה, לשימוש שעשה במערכת הבנקאית להטמעת הכספים הלא חוקיים בחשבון הבנק על מנת לייצר כסות חוקית לכספים אלו, לפגיעה הסביבתית שנגרמה לסביבה ולתושבים הגרים באזור בהטמנה במקום לא מאושר ולקושי באיתור מבצעי עבירות אלו.

לעניין החילוט הפנתה המאשימה לתכליות החילוט לרבות לתכלית ההרתעתית של פגיעה בתמריץ הכלכלי של העבריינים בעבירות אלו ולצורך בהוצאת רכוש שהושג שלא כדין מידם. בנוסף הפנתה המאשימה להוראות סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון המורה כי מתן צו חילוט הוא הכלל בעבירות אלו.

המאשימה הפנתה לעברו הפלילי של נאשם 1 הכולל הרשעות בעבירות דומות, לכך שמדובר בעבריין מרמה וסביבה רציביסט שמשכלל את תחבולותיו ממקרה למקרה, לחשש המשמעותי להישנות ביצוע עבירות ולצורך בהרתעת היחיד והרבים.

כן הפנתה לכך שנאשם 1 בחר לנהל את הליך ההוכחות כמעט עד תומו ומכאן שאין הוא זכאי להקלה לה זכאים נאשמים שהודו בהזדמנות הראשונה ואשר חסכו באמת זמן שיפוטי. עוד טענה כי אין לייחס משקל למצבו הכלכלי הנטען של נאשם 1 שכן מעשיו הניבו לו רווחים גדולים ולמעשה הנפגעת העיקרית ממעשיו היא הקופה הציבורית.

המאשימה טענה כי אין לתת משקל להמלצה העונשית של שירות המבחן שאינה עומדת בהלימה לחומרת המעשים ולנסיבות ביצוען.

המאשימה הפנתה לפסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית.

6. **ב"כ נאשם 1** טען לעונש בכתב והשלים טיעונו על-פה. ב"כ נאשם 1 טען כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 14 חודשי מאסר, ועתר לעונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בהתאם להמלצה העונשית של שירות המבחן לצד הרכיבים המוסכמים של חילוט ומאסר על תנאי.

ב"כ נאשם 1 הפנה בטיעונו להליכים הטיפוליים שעובר נאשם 1 בשירות המבחן ובאופן פרטי ולחוות הדעת שהוגשו במסגרת שני הליכים אלה. ב"כ נאשם 1 הוסיף שמחוות דעת אלה עולה שנאשם 1 משתף פעולה באופן מלא בהליכי הטיפול, כי יש חשש שעונש של מאסר יגדע הליכי טיפול אלה וכן שישנה עדיפות למצות את הליכי השיקום על-פני שיקולי גמול והרתעה.

בנוסף הפנה לנסיבותיו האישיות-משפחתיות של נאשם 1 ולמצבו הרפואי, להודאתו, לחרטה וללקיחת האחריות על מעשיו, למוטיבציה שגילה להשתלב בהליך טיפולי ולכך שהוא נתרם מהליך זה, ליציבות התעסוקתית ולמחויבות המשפחתית שהוא מגלה.

כן טען שנאשם 1 למד את הלקח תוך שהוסיף כי העבירות בתיק זה בוצעו לפני שהוא ריצה את עונשו במסגרת התיק הקודם שהתנהל כנגדו.

ב"כ נאשם 1 הדגיש בטיעונו שיש לתת משקל של ממש לסכום המשמעותי והחריג שנאשם 1 הסכים לשלם באמצעות חילוט הנכס בשווי של קרוב לארבעה מליון ₪.

בטיעונו התייחס גם לפסיקה שצרפה המאשימה וטען כי זו אינה רלוונטית לנסיבותיו של התיק ולנסיבותיו של נאשם 1, תוך שהפנה לפסיקה מטעמו לתמיכה בעמדתו העונשית.

7. **ב"כ נאשמת 2** עתר לכבד את ההסדר בעניינה של נאשמת 2 ולהמנע מהשתת עונש של מאסר בפועל על נאשם 1 שכן עונש שכזה יוביל לפגיעה קשה בנאשמת 2 שהיא חברה פעילה ומתפקדת.

ב"כ נאשמת 2 הצהיר כי הוא ייצג את נאשם 1 בתיק הקודם בו הוא נדון למאסר בגין עבירות דומות והסביר כי התיק שבכותרת לא צורף לתיק הקודם מכיוון שהוא נדון בתיק הקודם עוד לפני שהוגש כתב האישום בתיק שבכותרת. ב"כ נאשמת 2 ציין כי בתיק הקודם חולט סכום של 7 מיליון ₪ וכי החילוט הנוכחי מקשה על נאשמת 2 לתפקד.

המאשימה אישרה את דבריו של ב"כ נאשמת 2 לעניין עיתוי הגשת כתב האישום בתיק שבכותרת ביחס לתיק הקודם, אך הוסיפה כי נאשם 1 היה מודע לחקירה שהתנהלה כנגדו במסגרת התיק שבכותרת עוד לפני שנדון בתיק הקודם.

8. **נאשם 1** מסר כי הוא מצטער על מעשיו, כי הוא מגיע לשירות מבחן פעם בשבוע באופן קבוע, כי הוא לא יחזור לבצע עבירות, כי הוא מבקש להתחשב לנוכך כך שהוא משלם חוב בסך של 7,000,000 ₪ כולל מהתיק הקודם וכן שהוא מתכוון לשלם "את מה שמגיע למדינה".

דין והכרעה

9. למעשה הצדדים הציגו בעניינו של נאשם 1 הסדר מסוג "הסדר טווח" שהרף העליון שלו עומד על 24 חודשי מאסר. כאמור, המאשימה עתרה בהתאם לאופי ההסדר שלא לקבוע מתחם עונש ההולם. סבורני כי לעמדה זו של המאשימה יש בסיס.

בפסיקת בית המשפט העליון קיימות גישות שונות ביחס לשאלה האם במסגרת הסדר שכזה פטור בית המשפט מחובתו לקבוע מתחם עונש הולם. מחד, קיימת גישה לפיה קביעת מתחם עונש הולם על-ידי בית המשפט היא אמירה נורמטיבית של בית המשפט אשר צריכה להיאמר ללא קשר להסדר שבין הצדדים. מאידך, קיימת גישה לפיה בנסיבות דומות, של הסדרים "סגורים" או "הסדרי טווח", אין מקום לקביעת מתחמי עונש הולם. לעניין הגישות השונות ראו למשל ע"פ 8109/15 **אביטן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 09.06.2016), פסקה 8.

לצד אלה, קיימת גם גישת ביניים לפיה במקרה שכזה אין צורך בהרחבה ובפירוט של מתחם העונש ההולם. צורך שכזה יכול לקום בעיקר עת מוצא בית המשפט להטיל עונש שנמצא מחוץ לטווח המוסכם. בעניין זה ראו למשל ע"פ 6943/16 **גלקין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.01.2018), פסקה 3.

סבורני כי לנוכח אופיו של ההסדר אליו הגיעו הצדדים, ולנוכח העובדה שהעונש שאותו מצאתי להטיל על הנאשם נמצא בתוך טווח הטיעון המוסכם של הצדדים, אין הכרח לשרטט במדויק את גבולות מתחם העונש ההולם בענייננו, אף שמוצא אני לציין, כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם בענייננו צריך להיות גבוה משמעותית מהעונש שלו עתר ב"כ נאשם 1.

אחר כל זאת, פטור בלא כלום אי אפשר, וכדי להבין את מסקנתי בדבר העונש הראוי לנאשם 1, מצאתי לעמוד גם על השיקולים שמגבשים על דרך כלל את מתחם העונש ההולם.

10. בעבירה של הלבנת הון נפגעו הערכים המוגנים של שמירה על אמינות המערכת הפיננסית, כלכלת המדינה והשוויון. בעבירות המרמה נפגעו הערכים המוגנים של שמירה על זכות הקניין ועל חיי מסחר תקינים, על אותנטיות מסמכים, על הגינות בכלל ועל חופש פעולה של אדם ואילו בעבירה של השלכת פסולת נפגע הערך המוגן של ההגנה על איכות הסביבה.

בבג"ץ 4128/02 אדם טבע ודין נ' ראש ממשלת ישראל (פורסם בנבו, 16.3.2004), פסקה 10 עמד הנשיא א' ברק על חשיבות הערך המוגן של שמירה על משאבי הטבע:

"האדם הוא חלק מסביבתו. הוא מקיים עם סביבתו יחסי גומלין. הוא משפיע על סביבתו והוא מושפע ממנה. הקרקע, המים, האוויר הם היסודות לקיום האנושי [...] הם הבסיס לקיום הפיזי. הם הבסיס לקיום הרוחני. איכות החיים נקבעת על-פי איכות הסביבה. אם לא נשמור על הסביבה, הסביבה לא תשמור עלינו. מכאן החשיבות הרבה - לכל פרט ופרט ולחברה ככלל - בשמירה על איכותה של הסביבה שבה מתנהלים חיינו [...] אכן, אחד האתגרים החשובים ביותר של ימינו (בעולם ובישראל) הוא זה של איכות הסביבה. יש בו ביטוי לצורך של "שמירת הטבע והנוף - מעשה בראשית - בלא שיד אדם תקלקל את מעשה הברואה"

כן ראו ברע"פ 6990/10 דדון חזי וציון 1992 בע"מ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.11.10), פסקה ז' את הצורך בענישה מחמירה בעבירות אלו:

"בהקשר הפלילי, נוכח הצורך החברתי הגובר בשמירה על משאבי הטבע, ונוכח ההכרה בנוזק שנגרם לכלל הציבור בשל זיהום הסביבה, ננקטת מדיניות ענישה מחמירה כלפי "עברייני סביבה" [...] מאז אותה פרשה חלפו שנים, והצורך התחזק). בנדון דידן, ניצבים על כפות המאזניים מזה זכותה של החברה המבקשת לקניינה ולחופש עיסוקה, ומזה ההגנה על האינטרס הציבורי. האינטרס הציבורי מטה את הכף; חכמינו אמרו (מפי התנא הלל הזקן "דעלך סני, לחברך לא תעביד, זוהי כל התורה כולה..." (בבלי שבת ל"א א'))"

על הערך החברתי המוגן בעבירת המרמה נאמר בע"פ 2333/07 תענך נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.07.2010), פסקה 107:

"הערך החברתי עליו באה עבירת המרמה להגן הוא חופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המרומה, אשר נשלל ממנו עקב מעשה המרמה [...] הפגיעה בחופש הרצון של המרומה פירושה שאילו היו נפרשות בפניו כל העובדות לאשורן, הוא עשוי היה לפעול אחרת מכפי שפעל".

11. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא משמעותית בשים לב לאופי המרמה, משכה, היקפה ולפגיעה המשמעותית באיכות הסביבה ובמערכת הפיננסית.

12. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות נתתי משקל לרמת התכנון הגבוהה שכללה הצגת מצג שווא בפני החברה ששכרה את שירותי נאשם 1 והלבנת הכסף הלא חוקי בחשבונות נאשמת 2, לנזק שנגרם לסביבה ולפגיעה במערכת הפיננסית, לנזק ולמפגע התברואתי שעלול היה להיגרם אלמלא נתפס נאשם 1, לדפוס הפעולה ולשיטתיות בה פעל נאשם 1, לחלקו המרכזי אם לא הבלעדי של נאשם 1 בביצוע העבירות, להיקף הכספי המשמעותי של המרמה, למשך התקופה הארוכה בה בוצעו העבירות ולכך שאין מדובר באירוע בודד של הטמנת פסולת שלא כדיון, לשימוש במערכת הבנקאית לצורך הלבנת הכספים שהושגו במרמה, לקושי בתפיסה ולכידה של עבריינים בעבירות אלו ולמניע שבשלו עבר נאשם 1 את העבירות (בצע כסף).

סבורני כי השילוב של נסיבות ביצוע העבירות - מעשי מרמה והונאה מול גורם פרטי תוך ביצוע הלבנת הון ופגיעה בסביבה שפוגעות בציבור הרחב, הוא אשר מחמיר כל נסיבה ונסיבה.

13. עיינתי בפסיקה הרלוונטית ובפסיקה אליה הפנו באי כוח הצדדים. מנעד הענישה בעבירות מסוג זה הוא רחב ומגוון והוא תלוי נסיבות ה"מעשה" לרבות מספר מקרי המרמה, משך הזמן בו בוצעו העבירות, רמת התכנון והתחכום בביצוע העבירות, הנזק וסכומי הכסף שנלקחו במרמה, הנזק שנגרם לקופה הציבורית, בשאלה האם הפעולות בוצעו בצוותא עם אחרים, בשאלת אופיים וטיבם של המסמכים שזויפו כמו גם רמת הזיוף, בשאלה האם הכסף הושב לבעלים ועוד נסיבות המשפיעות על מידת העונש. למותר לציין כי הענישה בפסיקה מושפעת גם מנסיבות ה"עושה" לרבות גילו של הנאשם, תפקידו, עברו הפלילי ושאלת שיקומו.

להלן תוצג פסיקה במקרים דומים תוך שמודע אני להבדלים הקיימים בנסיבות המעשה והעושה באותם מקרים ובמקרים אליהם הפנו הצדדים ביחס לענייננו, ולהבדלים אלה יינתן כמובן המשקל המתאים.

בע"פ 8274/11 אדז'רסקי ואח' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.1.2013) דחה בית המשפט העליון את ערעור הנאשמים שהורשעו בין היתר בעבירות של איסור הלבנת הון, עשיית פעולה ברכוש במטרה שלא יהיה דיווח, קבלת דבר במרמה ועבירות נלוות רבות והותיר על כנם את העונשים שהטיל עליהם בית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי הטיל על נאשם 1, 5 שנות מאסר בפועל תוך הפעלה של עונש מאסר מותנה של עשרה חודשים לריצוי במצטבר, קנס בסך 500,000 ₪ וחילוט. על נאשם 2 הטיל בית המשפט 18 חודשי מאסר, קנס בסך 50,000 ₪ ועל כל אחת מהחברות הוטל קנס בסך 50,000 ₪.

במקרה זה הפעילו הנאשמים שלוש מרפאות בהן, בין היתר, נמכרו כדורים מזויפים. לשם המכירה ייבאו וייצאו הנאשמים את הכדורים המזויפים וביצעו בכספים שהתקבלו תמורתם פעולות במטרה להסוות את מקור הכסף. סכום הכסף שיוחס לנאשמים היה בסך של כ-23,000,000 ₪.

בעפ"ג (מחוזי-ת"א) 32283-11-09 **מדינת ישראל נ' שקדי** (פורסם באתר בית המשפט, 8.06.2010) קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המדינה על קולת העונש בעניינו של נאשם שהורשע בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות ושימוש במסמך מזויף, וקבע עונש של 38 חודשי מאסר ופיצוי בסך 250,000 ₪ חלף עונש של 24 חודשי מאסר שהשית עליו בית משפט השלום. במקרה זה שכר הנאשם דירה ובסדרה של פעולות מתוחכמות תוך זיוף מסמכים, הצליח למכור את הדירה שלא הייתה בבעלותו, קיבל במרמה סכומי כסף וברח מהארץ.

ברע"פ 8083/10 **בכור נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.4.2011) דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות ערעורו של נאשם על הכרעת הדין ועל גזר הדין. הנאשם הורשע לאחר ניהול ההוכחות, בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, שימוש בנספח מזויף והדחה לחקירה ובית המשפט העליון הותיר על כנו עונש של 42 חודשי מאסר שאותו קבע בית המשפט המחוזי לאחר שקיבל את הערעור על העונש שהוטל בבית משפט השלום שעמד על 55 חודשי מאסר. במקרה זה קשר הנאשם, שהיה בעל מסך, קשר עם שמאי ואחרים במסגרתו הגיש תביעות כוזבות לחברות ביטוח וקיבל מהן כספים במרמה בהיקף של כ-800,000 ₪.

ברע"פ 2143/10 **שלום נ' מדינת ישראל ואח'** (פורסם בנבו, 20.1.2011) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם אשר היה עו"ד במקצועו שהורשע ב-3 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, 3 עבירות זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, ו-3 עבירות של שימוש במסמך מזויף. היקף הסכומים שקיבל הנאשם במרמה עמד על סך כולל של 1.3 מיליון ₪ והותיר על כנו עונש של 55 חודשי מאסר, קנס בסך 50,000 ₪ ופיצוי בסך 100,000 ₪. במקרה זה ניצל הנאשם את אמונו של קרוב משפחה אותו ייצג וקיבל ממנו כספים עקב מצגים כוזבים של ביצוע עסקאות נדל"ן.

בת"פ (מחוזי-י-ם) 50747-07-16 **מדינת ישראל נ' כהן** (פורסם בנבו, 20.2.2018) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בשמונה עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ועבירות לפי פקודת מס הכנסה עונש של 26 חודשי מאסר ופיצוי לשמונת המתלוננים בסך כולל של 790,000 ₪. במקרה זה מכרו הנאשם ואחרים באמצעות מצג שווא ומסמכים מזויפים למתלוננים דירות שכלל לא הועמדו למכירה וקיבל עבורן מקדמות בסך של 2,991,000 ₪. הנאשם חזר בו בהמשך מערעור שהגיש (ע"פ 2678/18 **כהן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 25.10.2018]).

העונשים בעבירות סביבתיות נעים על דרך כלל בין עיצומים כספיים למאסרים בעבודות שירות. כך ברע"פ 1006/21 **איכות ירוקה חברת ניהול בע"מ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 5.4.2021) דחה בית המשפט העליון רשות ערעור של נאשמים שהורשעו בין היתר בהטמנת פסולת מעורבת לא ממוינת באזורים לא

מאושרים לאחר שבית המשפט המחוזי דחה את ערעורם של נאשמת 1 שהוטל עליה קנס בסך של 75,000 ₪ והתחייבות להימנע מביצוע עבירה ושל נאשם 2 שהוטל עליו 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 25,000 ₪ וקיבל חלקית את ערעורם של נאשמים 3 ו-4 וביטל את הרשעתם והטיל עליהם צו של"צ והתחייבות כספית.

כך בע"פ (מחוזי-ב"ש) 44783-10-18 **איבגי ואח' נ' המשרד לאיכות הסביבה** (פורסם בנבו, 24.5.2019) דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של נאשם 1 שהורשע ב-3 עבירות של השלכת פסולת ברשות הרבים, הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא תשתיות מתאימות ועיסוק בשינוע פסולת והפעלת תחנת מעבר ללא רישיון והותיר על כנם עונשים של 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 100,000 ₪ תוך שציין כי מדובר בעונש מקל וכי הגיעה העת להחמיר בעונשם של מי שפוגע בסביבה בזדון ומטעמים של רווח כלכלי.

הצדדים צרפו פסיקה שמטבע הדברים תומכת בעמדתם העונשית.

כך למשל ב"כ נאשם 1 צרף את :

ת"פ (מחוזי-מרכז-לוד) 274-12-17 **מדינת ישראל נ' כהן** (פורסם בנבו, 3.5.2021) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בשתי עבירות של סיוע לניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ובשתי עבירות של הלבנת הון עונש של 14 חודשי מאסר וקנס בסך של 50,000 ₪ . במקרה זה מדובר בהיקף מרמה משמעותי שהוצא משתי חברות בסכום כולל של 718,000 אירו;

ת"פ (מחוזי-מרכז) 63694-03-17 **מדינת ישראל נ' אבו נאג'י** (פורסם בנבו, 17.12.2019) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשמים 1 ו-2 שהורשעו בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, ריבוי עבירות של זיוף בכוונה לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, הלבנת הון וניסיון להלבנת הון עונש של 14 חודשי מאסר וקנס בסך של 60,000 ₪. במקרה זה קיבלו הנאשמים במרמה סך של \$ 1,427,040. על פי הסדר הטיעון הגבילה המאשימה את עצמה ל-20 חודשי מאסר לאחר שנקבע כי אין מחלוקת בין הצדדים שהנאשמים לא קיבלו כסף בפועל לידיהם.

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 2085-01-18 **מדינת ישראל נ' אבו ענזה** (פורסם בנבו, 8.12.2019) שאליו אף הפנתה המאשימה גזר בית המשפט המחוזי על נאשם 1 הוא הנאשם בענייננו שהורשע בעבירות בנסיבות דומות קודם להרשעה בתיק זה עונש של 14 חודשי מאסר וחילוט של כ-3 מיליון ₪. גם במקרה זה הורשע הנאשם בעבירות של מרמה בנסיבות מחמירות ובמספר עבירות של הלבנת הון במסגרת הסדר טווח בו הגבילה המאשימה את עצמה ל-14 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי שמצא לכבד את ההסדר ציין כי אלמלא ההסדר היה מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר חמור יותר.

בת"פ (מחוזי-מרכז) 6912-11-15 **מדינת ישראל נ' נחמני** (פורסם בנבו, 8.12.2016) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירה של עשיית פעולה ברכוש או מסירת מידע כוזב במטרה שלא יהיה דיווח לפי חוק איסור הלבנת הון עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וחולט בהסכמה סכום של 1.7 מיליון ₪.

המאשימה הפנתה בטיעוניה בין היתר לת"פ (מחוזי-ב"ש) 24561-07-20 **מדינת ישראל נ' צבי** (פורסם בנבו, 11.4.2022) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע ב-11 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, 11 עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, 11 עבירות של שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, עבירות רבות של הלבנת הון ועבירה של עשיית פעולה אסורה ברכוש אסור עונש של 24 חודשי מאסר וקנס מוסכם בסך של 1,000,000 ₪. במקרה זה היה היקף המרמה בסך של 1.3 מליון ₪. במסגרת הסדר הטיעון הגבילה המאשימה את עצמה ל-24 חודשי מאסר ובית המשפט כיבד את הסדר הטיעון והטיל על הנאשם את העונש המירבי על-פי ההסדר בציינו כי מדובר בעונש מקל. בהמלצת בית המשפט העליון חזר בו הנאשם מערעורו (ע"פ 3696/22 **יצחק צבי נ' מדינת ישראל**).

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 7041-03-14 **מדינת ישראל נ' אלון** (פורסם בנבו, 14.1.2015) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בשתי עבירות של קשירת קשר לפשע, 4 עבירות של שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, 4 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וזיוף בנסיבות מחמירות עונש של 10 חודשי מאסר, פיצוי בסך 200,000 ₪ לטובת מדינת ישראל וקנס בסך 20,000 ₪ במסגרת הסדר טיעון בו המאשימה הגבילה את עצמה ל-12 חודשי מאסר.

בע"פ 8458/11 **שובל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.9.2013) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, גניבה בידי מורשה, קשירת קשר לביצוע פשע ורישום כוזב במסמכי תאגיד והותיר על כנו עונש של חמש שנות מאסר בפועל, 18 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 15,000 ₪ או 15 חודשי מאסר תמורתו, ופיצוי בסך 258,000 ₪ לכל אחד מהמתלוננים. במקרה זה קיבל הנאשם במרמה עונש של 985,000 ₪. יש לציין שבית המשפט, על-פי דעת הרוב, ביטל את הרכיב של מאסר חלף קנס מכיוון שהוא לא היה מידתי.

בע"פ 25233-11-14 **אלסייד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.3.2015) קיבל בית המשפט המחוזי באופן חלקי את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של לכלוך והשלכת פסולת ברשות הרבים וניהול עסק ללא רישיון והעמיד את הקנס על 50,000 ₪ חלף קנס של 75,000 ₪ והותיר על כנם עונשים של 3 חודשי מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מביצוע עבירות.

ת"פ 31019-03-19 (מחוזי-ב"ש) **מדינת ישראל נ' אבו ענזה מתכות** (לא פורסם, 21.4.2021) בתיק נוסף בו הורשע הנאשם 1 בעניינו גזר בית משפט השלום על הנאשם 1 שהורשע בריבוי עבירות של איסור לכלוך והשלכת פסולת ברשות הרבים, גרימת ריח חזק או בלתי סביר, עיסוק ללא רישיון, והפרת חובת נושא משרה בתאגיד עונש של 3 חודשי מאסר על תנאי, קנס על סך 60,000 ₪ והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

14. במסגרת שיקוליי מצאתי לתת משקל להודאת נאשם 1, אף אם זו הייתה בשלב מתקדם מאוד של המשפט

שכן יש בה משום קבלת אחריות וחסכון בזמן שיפוטי (אף אם לא חסכון מלא), לתיקון שבוצע בכתב האישום, לנסיבותיו האישיות-משפחתיות של נאשם 1, לפגיעה של עונש המאסר בנאשם 1, במשפחתו ובנאשמת 2 אותה הוא מנהל.

כן נתתי משקל לתסקירי שירות המבחן וחוות הדעת הפרטית ולהליך הטיפולי בו החל נאשם 1 הן בשירות המבחן והן באופן פרטי אף אם לא מצאתי לקבל את ההמלצות העונשיות של הגורמים המטפלים. לעניין המלצות הגורמים המטפלים אציין כי חומרת העבירות ושיקולי הגמול וההרתעה, של הנאשם והרבים, מחייבים במקרה זה השתת עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית ולא התרשמתי כי שיקול השיקום בעניינו של נאשם 1 הוא בעל משקל משמעותי. נאשם 1 נמצא אך בתחילתו של ההליך הטיפולי ולטעמי לא הייתה התמודדות אמיתית של גורמי הטיפול בתסקירים ובחוות הדעת עם העובדה שנאשם 1 הוא רצידיביסט בתחומים האמורים.

למותר לציין כי גורמי הטיפול מתמקדים בשאלת שיקומו של הנאשם בעוד שבית המשפט אמון על בחינת שיקולים רחבים ונוספים דוגמת גמול והרתעה ומכאן שבמקרים המתאימים לו הפרורוגטיבה שלא לקבל את המלצת שירות המבחן שכשמה כן היא- המלצה. לא כל שכן ביחס לגורמי טיפול פרטיים שאינם בבחינת "זרועו הארוכה של בית המשפט".

מכל מקום, אף אם נאשם 1 היה מצוי בשלבים מתקדמים של ההליך הטיפולי מסופקני אם נכון היה לתת לנתון זה בנסיבות העניין משקל כזה אשר יצדיק הימנעות מהשתת עונש של מאסר בפועל ממש כפי שעתר בא-כוחו. ואחר כל זאת, אבקש לחזור ולהבהיר כי לנכונות נאשם 1 להשתלב בהליכים טיפוליים ולהתרשמות גורמי הטיפול ניתנו על-ידי משקל.

מצאתי לתת משקל משמעותי לנכונותו של נאשם 1 להחזיר לקופה הציבורית סכום כסף משמעותי ביותר, באמצעות מנגנון החילוט שפורט לעיל, לרבות באמצעות כספים שכבר תפוסים. אלמלא רכיב זה בהסדר, עונשו של נאשם 1 היה צפוי להיות חמור הרבה יותר מהעונש שהחלטתי להטיל עליו, ובהחלט ניתן להניח שגם המאשימה לא הייתה מסתפקת בעמדה העונשית שאותה הציגה.

לצד כל זאת, לא ניתן להתעלם מעברו הפלילי של נאשם 1 והרשעותיו בעבירות דומות לעבירות בתיק שבכותרת. נראה כי מדובר בעבריין שפועל באופן סדרתי ושיטתי בכל פעם שהוא נקלע למצב כלכלי קשה ולצורך בכסף קל ומהיר. בשים לב לאמור, סבורני שיש צורך לתת ביטוי משמעותי לשיקולי הרתעת היחיד במקרה זה. ביטוי שכזה מצריך השתת עונש חמור מזה שהושת עליו בעבר, ולא רק במישור הכספי.

כאמור לעיל בשנת 2019 נדון נאשם 1 ל-14 חודשי מאסר ולחילוט של מעל ל-3 מיליון ₪ בגין עבירות מרמה והלבנת הון שעבר בשנת 2016 במסגרת קשר שקשר עם אחרים שיאפשרו להטמין פסולת ללא תשלום תמורת עמלה שקיבלו.

בשנת 2021 הורשע הנאשם בגין עבירות סביבתיות של השלכת פסולת ביתית ברשות הרבים בעטיין נגזרו עליו 3 חודשי מאסר על תנאי, קנס על סך 60,000 ₪ והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

אציין, כי נתתי דעתי לטענת ב"כ נאשם 1 שהעבירות מושא תיק זה נעברו לפני שנגזר דינו בתיק הקודם אך לצד זאת נתתי דעתי גם לטענת המאשימה לכך שעובר לגזר הדין בתיק הקודם נאשם 1 כבר היה מודע לחקירה שהתנהלה כנגדו בהקשר לתיק שבכותרת, חקירה שבמסגרתה הוא עצמו הגיש בקשות.

15. לאור כל האמור אני מטיל על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1:

א. 21 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו הקשורים בתיק זה בלבד.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, שלא יעבור עבירת בניגוד לחוק איסור הלבנת הון או עבירת מרמה מסוג פשע.

6 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, שלא יעבור עבירת מרמה מסוג עוון או עבירה של השלכת פסולת ולכלוך לרשות הרבים.

ג. חילוט של נכס מקרקעין (גוש 38440, חלקה 50 בעמק שרה בבאר שבע) שבעלות נאשמת 2 לטובת קרן החילוט. לנאשמים תינתן אפשרות לפדותו תמורת סכום של 3,900,000 ₪ באופן הבא:

סך של 1,200,000 ₪ (התפוס במסגרת צ"א 20-05-25332) על פירותיו, ישמש כחלק מסך הפדיון לפדיון והוא יועבר לקרן החילוט החל ממתן גזר הדין.

היתרה תשולם ב-45 תשלומים שווים חודשיים ורצופים, כשהתשלום הראשון יהיה בתוך 30 יום מהיום.

אי עמידה בתשלומים, תוביל למימוש הנכס ולחילוט יתרת הסכום הנדרש להשלמת 3,900,000 ₪ לאחר קיזוז הסך של 1,200,000 ₪ התפוס על פירותיו והתשלומים החודשיים שכבר שולמו.

הנכס הנ"ל התפוס יוותר בידי המאשימה עד לחילוט הסכום המלא שנקבע לחילוט.

נאשמת 2:

א. קנס בסך של 100 ₪. הקנס ישולם בתוך 30 יום מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, ו' תמוז תשפ"ג, 25 יוני 2023, במעמד הצדדים.